

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok,
gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi
és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **BETEGH PÁL** LAPTULAJDONOS
FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a
kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Apróhirdetések szavankin
4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint
Nyílt-tér sora I K. — M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. sz.

A legolcsóbb erő.

Írta: **Török László** okl. gépészmérnök.
II.

Nálunk szokatlan és ritka dolog, hogy a vízben rejlő eleven erő, vagy még inkább a vizesedésben levő ugynevezett helyzeti energiát turbinák közvetítésével gyárak, vagy gazdasági üzemek hajtására használják. Pedig ennél olcsóbb, ennél egyszerűbb és veszélytelenebb erőforrás nincsen. A turbina ősapját is magyar ember találta fel, mégis lám, milyen nagyfokú élehetetlenségünkre vall, hogy amit külföldön immár több, mint száz éve, mind erősebb mértékben, mind általánosabban, a hol csak lehet, felhasználnak, azt idehaza talán szokatlanságból, talán nemismerésből alig hogy alkalmazzuk.

A turbinák ma már oly tökéletes szerkezetűek, hogy alig igényelnek valami üzemköltséget, hanem azt azután dusan és bőven kamatozva adják vissza hatásos működésükkel.

A földmívelésügyi minisztérium kebelében fennálló országos vízépitési igazgatóság főnöke, Kvassay Jenő miniszteri tanácsos helyes és előrelátó érzékére vall, hogy a vezetéke alatt álló műszaki hivatalban pár év előtt egy ipari hidrográfiai osztályt állított fel, mely azóta szorgalmasan méri az évszakok mindegyikében összes folyóink, patakjaink és folyóvizeink vízbőségét és sebességét, hogy így hosszú időkről összegyűjtött adatok alapján minden vízünkről helyes képet nyerhessünk és tudhassuk, hogy ez, vagy az a patakocska hány száz lóerőt képvisel.

Hol marad hát a vállalkozó szellem, mely ezt a parlagon heverő erőforrást kihasználja? Miért engedjük a nemzeti kincsnek ezt a folyamát az idők végtelenjében kiaknázatlanul lerohanni. A víztől hajtott turbinák, melyek kell, hogy az őket megillető szerepet mielőbb betöltsék, millió és millió lóerőt kifejtve egy egész országra kiterjeszthető óriási elektromos áram fejlesztésének volnának eszközei. Az elektromos árammal a vizektől távolabb fekvő helyeken felállítandó gyárak és egyéb üzemek is könnyen, kényelmesen és olcsón volnának hajthatók. Sőt ez az elektromos hálózat annyira fejleszthető volna, hogy az egész ország vasuti forgalmának legalább személyszállító üzemét képes volna lebonyolítani. Az elektromos nagy vasutak kérdése pedig mindinkább közeledik a végleges megoldás felé. Németországban sikerült kísérleteket folytattak és máris elhatározták a berlin-ramburgi vonal elektromos üzemre való alakítását. Olaszországban pedig már pár éve, hogy a valteline vasut megindult, mi bennünket egyébként azért is érdekel különösebben, mert az egész vonal kocsi-jait, gépbázait, felszerelését a budapesti Ganz-gyár készítette és ez az eddig páratlanul álló nagy elektromos vasut egy magyar mérnökben Kandó Kálmánban dicséri mesztérét.

A vizekből ily formán nyerhető energia intenzív felhasználása azonban még egy rendkívül fontos kérdést tudna nemzetünk javára megoldani. Magyarország kivándorlónak zömét tudvalevőleg szinmagyarok teszik. A magyar paraszt nép, melynek pedig

egy fellendülő ipari élet biztos megélhetést volna képes nyújtani, ezrével vándorol boldogabb hazába. Aki pedig a vándorbotot egyszer a kezébe vette, elveszett és ivadéka is elveszték erre a hazára nézve. Vértünk vesztjük így el és ez a nemzetpusztítás a magyar faj legbecesebb részét kívánja áldozatul.

Ha nem változtatunk ezeken a viszonyokon, a magyar imperiálizmus bizony csak ábránd marad. Tegyük lehetővé a kivándorlásra kényszerülteknek itthon maradásukat. Iparunk intenzívebb fejlesztésével a dologra termelt magyar kezek munkához jutnának, terjedne a jólét és jelentékenyen szaporodnék számban, gyarapodnék erő és vagyonban nemzetünk. Ipar politikánknek olyan irányt kell adnunk, hogy hazánk minél előbb a nagy iparúzó államok sorába lépjen... Ez által nemcsak véreinket mentjük meg a magyarságnak, de megszabadulunk attól a milliárdokra menő adótól, mit mostanáig az élelmes külföld zsebel be tölünk.

Jöjjön el tehát nagy Széchenyink országa! Csak akarnunk kell és módunkban áll, teremtsünk hát határozott magyar ipart, hadd maradjon itthon az a milliárdokra menő haszon, mit a külföldnek fizetünk szégyenadóba. Hadd jusson a magyar nép jólétes munkához, hadd terjedjen a jólét minél szélesebb rétegekre. Érezze itthon magát a magyar és lelje meg honját e hazában. Így válhat csak valóra a harminc millió magyar eszméje.

(Vége.)

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.**Meghalt Kerekes Poldi.**

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —
Írta: **Kőhalmi Béla.**

Harmadik napja volt már, hogy Poldi, az örökké vig Poldi gyerek az átellenes gyermekkorházban örök álmódásra hunyta szemét.

A fiuk a nagy teremben játszottak.

Vigan, gondtalanul, mintha tudni sem akart volna arról, hogy odaát, abban a barátságos külsejű vöröskockás házban valakire ráterítik azt a barátságtalan komor fátyolt; valakire, aki az ő szívükhöz testvérnél, rokonnál közelebb állott.

Három röpke nap elűzte sima, barázdátlan homlokukról az árnyakat, szépen elfeledték azt a hivatlan fekete vendéget.

Az első két nap naphosszat csak Kerekes Poldiról folyt a beszéd.

Karátos Feri, a Poldi játszó pajtása, kis hallgató közönség előtt tárgyalta szegény Poldi halálát. Apró nebulók naiv félelemmel ülték körül, lesték ajkáról a szót.

— Mondd csak Feri — szólt Mente Jóska a borzongó hallgatóságból, hogy van az, mikor valaki meghal, ugy-e akkor már nem fáj semmi?

Karátos Feri tétovázva nézett a levegőbe, aztán ráfeleli:

— Bizony nem jó annak, aki meghal, mert akkor mindenki szívesen halna meg, pedig mindenki fél a haláltól. Emlékszem, édes anyám mindig mondogatta, hogy jobb volna már nem élni, aztán mikor megkérdeztem tőle, hogy: anyám,

igazán meg szeretnél te halni? Azt mondta rá, hogy: dehogy szeretnék én meghalni, csak ugy mondtam édes fiam.

— De mondd, Feri, ugy-e Poldi a mennyországba jut?

— Persze, hogy oda jut, jött rá több oldalról az áhitatos felelet.

— No, akkor én is meg szeretnék halni, mert én is a mennyországba jutok, tette hozzá Mente Jóska, és halovány arca egészen kipirult a nagy lelki megnyugvás öröm tudatába, a többi pedig, az apróság titkolt félelemmel kétkedve nézett Mente Jóska átszellemült arcára, sehogy se akarták megérteni, miért szeretne Jóska a mennyországba jutni, mikor arra még ugyis ráér.

Harmadnapra aztán elfeledték ezeket a beszélgetéseket is. Mente Jóska épugy játszott a többivel, mint Karátos Feri, meg a többi nebuló.

Gondtalan zsibongás, játék, lármá zengett a teremben, s tán ép akkor, mikorra egészen belemerültek kicsi játékuikba, mikorra elfelejtették már az iskolát, tanítót, igazgatót — szóval az egész világot — játékos lelkük szinte kiült az arcukra... oda lent a parkos udvarban megszólal csendben mély kondulással az intézeti kápolna harangja, a szomszédos kórház kapujából meg kifordult egy kékre festett hintó, és vitte ki az örökre megnémult játékos Poldit, az apátlan, anyátlan árvát, ki a temetőbe; az elfeledett, a meg nem siratott halottak közé.

A nagy teremben egyszerre megakadt a játék. A fiuk kérdőleg néztek egymásra tágra nyitott szemekkel és szaladtak oda a nagy fiuk asz-

talához, hogy megkérdezzék tőlük, miért harangoznak.

— De megnyílt az igazgató ajtaja s a fiuk állva maradtak helyükön; lesték a szót.

— Fiuk — szólt ünnepélyes mély hangon az igazgató: Most temetik Kerekes Poldit, a ti társatokat. Imádkozzatok érette egy miatyánkot, meg egy üdvözlégyet, mert Kerekes Poldi a ti testvéreitek volt, s mert ti mindnyájan testvéreitek vagytok.

Pajtás János, a legnagyobb fiu, fennhangon, de remegőn mégis elkezdte:

Miatyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltesd meg a Te neved... s mi nedves szemmel, csukló hangon feleltük rája:... mindennapi kenyerünket add... meg... nekünk... ma... és bocsásd... meg... a mi vétkeinket... és ne vigy... a kísértetbe... Amen.

Mintha fojtogatnak volna, elszorult a torunk, magunkba fojtottuk a sirást, mindegyikünk félt megtörni zokogásával az áhitatos csendet.

S mikorra befejeztük s végzetül mikor az igazgató ur azt mondotta, hogy este, ha aludni térünk ismételjük meg az imádságot, akkor már mindegyiknek a kezében ott volt a zsebkendő, mintha orrunkat akarnók fujni s lopva törültünk ki szemünkből egy-egy oda tolakodott könnyet, hivatlan vendéget.

Szegény Kerekes Poldi, csak elfojtott könnyek, ágypárnák alatt titkolt könnyek hullottak a koporsódra, csak a bongó harang, az ismerős harang mélységes szava kísért ki téged, szállván utánad a társztalan, a néma éjszakába!...

A kisipar jelentősége és jövője.

— Spaller József szakiskolai tanártól. —
(Folytatás)

Lássuk már most a minket közlelő érdekű iparágakat egyenkint. Lássuk mennyiben életképesek azok. Azokat is említsük föl, a melyekre a gyáripár rátette romboló kezét.

Vegyük: I. A vas- és szénipart.

Ennek a fontos iparágnak, dacára nyers terményeink bőségének, kisipari jellege nap-nap után pusztul. A kovács- és lakatosipar nagyjában a gyáré. Az ékszerész és órásból boltos lett: gyári készítményeiket árulva. Munkájuk inkább javításokra szorítkozik. A bádogos-ipar, főleg az épület-bádogosság vidéken még élhet. Kovács- és lakatos-iparnál a műizlés és szakértelem itt-ott még segíthet. A géplakatosságnak jövője van. E pályára nyugodt lélekkel adhatjuk gyermekeinket.

II. Kő- és agyagipar.

A természet hazánkban mindent megadott, a mi az ipar fejlődéséhez szükséges. Nyers anyagunk az ipar minden ágára van bőven és jó minőségben. De a természet adományai holt kincsek, melyek csak kiaknázás és földolgozás által válhatnak értékké. E holt kincseknek életet az iparos keze ad.

A kő- és agyagiparral szemben kötelességünk csak az lenne; különösen a kőiparnál, hogy hegyeinkből kőbányák nyitása által vegyük már egyszer elő azokat a kőzeteket, a melyeknek földolgozásával egy virágzó kőipar teremthetnének. Így válna a kő kenyérré, ezreknek biztosítva életét. Csak temetőknek kell néznünk s látjuk, hogy a kegyelet állította s busásan megfizetett sok sírkő mily mesés összegeket visz ki idegen államokba, hogy itt aztán szegénységet, nyomorúságot hagyjon maga után. Igazán az Úr Isten mindakét kezével szórta áldásait hazánkra s mégis szegényedik, pusztul a magyar nép hazája földjén.

A fazekas-ipar hazánkban nép- és kis-ipari jelleggel bír. Vője biztos, ha az ezen iparágat üzők a hovatovább változó ízlésnek megfelelően, kellő formaérzékkel dolgoznak. Csak le a régi copf! Azok a helybeli fazekások, a kik szakiskolánkban a divatos angol-félt eltanulták, s egy kis forma-ügyességre is tettek szert, nem győzik eléggé áldani az iskolát. Eleddig sovány bugyellárisok csakugy gyarapodik sulyban és erőben. E téren (jó értelemben véve a dolgot!) igaz az: hogy a mi a szemnek tetszik, a kéz nem hagyja ott.

Az én lelkem nem is tudna soha kibékülni egy oly szakiskolánál, mely csak a jövő számára nevel egy iparos generációt. Annak fejlesztőleg, buzdítólag kell hatnia a jelenre is, a mostani segédek és mesterekre is. Itt azonban csak egy a bökkenő. Van tanító, t. i. a szakiskola, de nincs tanítvány! — A szakiskola hivatásának tudatában kötelességszerűleg nyujtaná azokat a tudnivalókat akár a szak- és szabadkézi rajzban, akár a mintázás és közismereti tantárgyakban, a mely ismeretekre a mai iparosnak szüksége van. Hivatásunk tudatában nyitottuk így az idén is a könyvviteli tanfolyamot. Nagy örömemre 20-an irakoztak be. Ám maholnap egyenkint (egyszerre talán illetlen volna) ugy ott hagynak, mint Szent Pál az oláhokat.

Egy, talán éppen itt levő polgártársunktól hallottam, hogy Berlinben még az 50—60 éves iparosok is a legnagyobb animóval látogatják az esti tanfolyamokat. Elmegy oda a vén ember is, ha másért nem, bizonyosan azért, hogy az ifjúságnak jó példát adjon. Ne higgyük azt, hogy a mi Pálkó még nem tanulhatott: Pál se tanulhatja meg. Az emberi lélek folyton tökéletesíthető. Mily szerencsétlen az, aki elhanyagolja, hogy aztán, mint a parlagon hagyott szántóföld gyomot, dudvát teremjen s így magát emberi méltóságából kiforgassa.

3. A faipar.

E téren a legjelentékenyebb iparág az asztaloság. — A 90-iki statisztikai adatok szerint 36273 ember művelte ez iparágat. Egy országban, ahol a nagy Alföldet kivéve mindenütt rengeteg erdőségek terülnek el, az asztalos- s általában a faiparnak virágoznia kellene. 50 millió értékű kemény- és puhafát viszünk ki külföldre, hogy aztán az földolgozva visszakérüljön hozzánk s drága pénzen megfizessük. Mikor érjük mi meg azt, hogy azokat a fa-lovakat, katonákat, bábokat,

szekérkéket, a melyekből a tiroli és svájci szegény ember téli időben pipaszó mellett csinos összegecskéket keres — itthon készítsük, hogy szép multjához méltóbb falatokban részesülhessen különösen szegény székely népünk. Munkát kell adni a népnek, hogy izesebb legyen a falatja, mert a kegyelem kenyeret könnyei igen sóssá, keserűvé teszik. Az asztalos-iparnak kisipari jellegét a hatalmas lendületet vett gyáriparral szemben a magyar jelleg, az ízlés és tartósság biztosíthatja.

(Folyt. köv.)

Az ipari munkások szabad lyceuma.

Erdély történetét ismertette igen szép előadásban Szabó Árpád ev. ref. kollegiumi tanár az iparosok mult vasárnapi ingyenes előadásán. Bevezetésül azonban Hermann Gyula szavalta Ábrányi Emilnek „Erős hit” című nagyon hatásos lyrikus költeményét, az egész hallgatóság élénk tetszésétől kísérve.

Bár Magyarország Erdéllyel egy földrajzi egységet alkot, s nyelvre nézve is a két ország magyar lakossága teljesen édes testvér, a történeti fejlemények mégis külön választva, két országot alkottak belőlök.

Erdélynek első lakói a történelem feljegyzése szerint az agatirsek voltak, kik az árja néptörzshöz tartoztak s Krisztus születése előtt 600 esztendővel éltek itt, majd a geták vagy oláhok foglalták el helyeiket, kik virágzó városokat alapítanak, minők fővárosuk Sarmisegethusa (Várhidy Hátszeg vidéken) stb. Decebal király alatt megerősödnek s a híres római birodalommal is hadat viselve Domicianus császárt adófizetőjévé teszi a dák nemzetség. De éppen az okozta vesztét, mert Róma szegényfoltnak tartván ezt országán, rövid időn nemcsak felszabadította magát, de Daciát is bekebelezte a Római birodalomban s így megszűnve a dák nemzet uralma, a rómaiak foglalták el helyüket. Majd a gótok, avarok, gepidák, szlávok látkak e földön, kik után a 9-ik század 2-ik felében jöttek a magyarok s elfoglalják Erdélyt is s midőn Gyula erdélyi vajda elakarja szakítani az anya országtól, ekkor alakulnak a vármegyék. A 12. és 13-ik században a balkán államokból különböző pásztor-népek jönnek, kik lassanként szintén házakat is építve, földmíveléssel foglalkoznak, a kikből alakult csoportok magokat románoknak nevezik el.

Bár sokszor akarák magukat függetleníteni Erdély vajdái Magyarország felelőssége alól, de a mohácsi vészig maguk sem tudták. A vegyesházi királyok alatt katonai fontossággá lesz Erdély, majd 1537-ben megtörténik a magyar, szász és székely nemzet uniója.

Hunyadi leveri a törököt Szabennél, Mátyás idejében Báthory és Kinizsi a Kenyérmezőn verik meg a törököt. Majd a mohácsi csata után a nemzet két pártra szakadva, Szapolyai Jánost választják az erdélyiek fejedelmükké. A mohácsi vész után elfoglalja a török az Alföldet egészen, Buda várával együtt s 150 esztendeig zsarolta innen az országot s ekkor az ország megmentője a kicsiny Erdély volt. 1542-ben a tordai országgyűlésen Martinuzzi György szervezi az erdélyi fejedelemséget függetlenül a német segítségével, hogy meggátolja a török további terjeszkedését, de fentartotta a törökkel is a további jó viszonyt, hogy Erdélyt megmentse a német befolyás alól. 1555-ben átadta ugyan Erdélyt Ferdinándnak, ki Kasztaldó császári hadvezért küldötte ide, ez aztán Martinuzzit kitanulhatatlan politikájáért megölette. De már 1556-ban János Zsigmondot ültetik a fejedelmi székbe, ki a fejedelemséget függetlenül megalkotja s elveszi a székek kiváltságait s megadja Erdély protestáns jellegét. Utána Báthory lesz a fejedelem, ki lengyel királyllyá is megválasztván, öccse Kristóf kormányzott helyette, majd Báthory Zsigmond azután Báthory Endre bibornok, Székely Mózes és Mihály havasalji vajda lesznek Erdély fejedelmei. Barta katonai parancsnok a népet minden kigondolható módon zsarolva, katonai hatalom alá akarta hajtani.

Midőn a Habsburgház Erdély s Magyarországot először katolikussá, azután szegénynyé s végül pedig németté akarta tenni: Bocskai, Báthory, Bethlen Gábor és Rákóczy ültek a fejedelmi székben, a kik megvédelmezték a protestánsok s ez által a magyarság érdekét is s a bécsi, linzi, nikolsburgi békekötésben biztosították Erdély fennállását.

Amig a kicsiny Erdély gazdaságilag megerősödött, szellemileg előhaladt, addig a török zsarnokság alatt a magyarság teljesen elszegényedett, vándorrrá, koldussá lett s a lakosság száma is oly kevésre lepadt, hogy már alig tett ki másfél milliót. — A 16 éves felszabadító háborúval azonban elbukik az erdélyi független fejedelemség is s Rákóczi György a fenesi ütközetben életével áldozott. Majd Apafi úl a fejedelmi székben, utána Teleki Mihály, ki teljesen a németnek adja Erdélyt, aki Karaffát küldi ide, hogy katonai hatalommal csatolja a császári hatalomhoz. Végül a török pártfogoltja Thököli Imre ül még a fejedelmi székben, de véle 150 évi fennállás után a Leopold-

dianummal megszűnik az erdélyi fejedelemség s a katonai gubernium foglalja el helyét.

Ekkor kezdődik az elviselhetetlen adózás, úgy, hogy a végén egy kapu után 150 frtot is fizetnek, majd Kollonics érsek beküldi a Jézsuitákat, kik feldulják a vallási békét is.

De hogy a fejedelemség megszűnt, ez Erdélyre és az itt lakó magyarságra csak üdvös és áldásos lett, mert csak így következhetett be 1848-ban minden magyar ember által rég óhajtott uniója a két országnak.

Ez unióról „Két ország ölekezése” címen ír egy fenséges költeményt Petőfi Sándor, mely költeményét Szabó Árpád előadásának kiegészítés képezé, igen szépen ismertetett Solymossy Endre, ki egyszersmind köszönetét is kifejezve előadónak, a Szózat lelkesült éleneklésére hívja fel a 180 főre menő hallgatóságot.

Ma délután Dózsa Jakab főreáliskolaitanár tart előadást. Erdeklődéssel várjuk azt is.

Egyházi élet.

Szent Antal estély. Mult kedden ismét igen szép és gazdag műsorral tartották meg a róm. kath. főgimnázium dísztermében a „Szent Antal szegényei” javára a szokásos estélyt, nagy számu előkelő közönség jelenlétében, mely a termet egészen megtöltötte. Az estély középpontját Szemlér Ferenc főgimn. tanárnak a jelenkori társadalom betegségéről tartott szabad előadása képezte, melyet gazdag tapasztalataiból meritett. Tudással és lelkesedéssel fejtegetvén, rámutatott a beteg társadalom egyedüli orvosára a ker. szövetkezetek — vagyis körökre. Ezt megelőzőleg Flórián Mariska k. a. szavalt mély érzéssel és közvetlenséggel. A szabad előadás után pedig Erőss Kálmánné urnő lépett elő, ki két szép Mária éneket adott elő harmonium kísérete mellett, kiváló érzéssel és színezettel. György Dénes gimn. tanuló hatásos szavalata után egy Mária ének zárta be a sikerült estélyt. A szép erkölcsi sikerrel az anyagi eredmény is elég arányban állott, melyekért a rendező hölgyek: Szabó Gáborné, Füstös Imréné és Nagy Katalin a Szent Antal szegényei „Isten fizessét” nagyon is kiérdemelték.

Külömfélék.

Szobrot Jókainak.

Még nincs egy éve, hogy a nemzet koszorús költője megdicsőült. A nemzeti hála impozánsan nyilvánult már temetésekor, de az a mélyszégy gyászérzés, mely akkor elfogott mindnyájunkat, csak pillanatnyi megnyilatkozása volt annak a háttartalan szeretetnek és tisztelőnek, melylyel a magyarság Jókai Mór egyénisége iránt viseltetik. Örökre szóló emlékebe kell leraknunk ezt a szeretetünket. Ércalakját a jövő nemzedék számára kell megalkotnunk. A magyar társadalomnak erkölcsi kötelessége e célra gyűsülnie, hogy maradandó emlék hirdesse Jókai Mór örök dicsőségét.

A magyar társadalomnak szól az a fölhívás, melyet a Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter által a Jókai-szobor és siremlék létesítése ügyében legutóbb összehívott szűkebb körü értekezlet bocsátott ki az emlékművek költségeihez leendő hozzájárulás érdekében. A magyarság előkelőségei közül ötvenen írták alá ezt a felhívást, mely így hangzik:

A magyar nemzettől siremléket és szobrot kérünk Jókai Mórnak.

Jókai pályája nemzetünk szellemi életének legnagyobb emlékei közé tartozik. E nemzet lelket félszázadnál hosszabb ideig tartotta egybefoglalva a művészet varázsában és a hazaszeretet lelkesedésében. Egyek voltak benne és általa kicsinyek és nagyok, százezrek és százezrek, mindnyájan, kiknek kedves a magyar szó és drága a magyar érzés.

Az irodalmi emlék, melyet lángelméje alkotott, mindnyájunk gyönyörűsége, ereje és dicsekedése. Nemzeti életünk körében művészi, erkölcsi és hazafiui fejlődésünknek egyik leggazdagabb forrása; határainkon túl a magyar szellemnek meszsze ragyogó diadaljele.

Nemzeti kötelességünknek érezzük, hogy nagy pályájának emlékét hozzá és magunkhoz méltó műalkotásokkal is megörökítsük. Ha valakit, úgy őt bizonyára megilleti a tisztesség, hogy a nemzeti hála rakjon köveket pihenőhelye fölé s állítsa ércalakját a jövő nemzedékek szeme elé.

E kötelességünknek mély és komoly érzésében nem zavarhat meg semmi bennünket. Csak az igazi erkölcsi érzés, mely minden viszonyok között tisztán képes felismeri és hiven követni a kötelesség szavát. A mily bizonyosak vagyunk abban, hogy e felhívásunkkal a nemzeti kötelesség szavát hangoztatjuk: ép oly bizonyosan várjuk szavunk visszhangját.

E nemzeti hálára hivatkozunk, mikor emléket kérünk Jókai Mór hamvai fölé, s neki, kiben az ország szíve dobogott, szobrot az ország szívében.

Az adományok — akár közvetlenül, akár valamely hírlap közvetítésével — a Magyar Általános Takarékpénztár-részvénytársasághoz (Budapest, V. József-tér 14.) küldendő, mely intézet a befolyó összegek költségmentes kezelésére és megfelelő gyümölcsötetésére hazafias készséggel vállalkozott.

A begyülemelő pénz felhasználása módozatainak megállapítása céljából annak idején országos bizottságot fognak alakítani.

Esetleges fölvilágosításokat a vallás- és közoktatásügyi minisztérium elnöki hivatala nyújt.

Budapest, 1904. december havában.

Antal Gábor, Baksay Sándor, gróf Batthyány Lajosné, Benczur Gyula, Beöthy Zsolt, Berzevics Albert, Bubics Zsigmond, gróf Csáky Albin, Emich Gusztáv, Erődi Béla, Fehér Ipoly, báró Feilitzsch Artur, báró Fejérváry Géza, Firczak Gyula, báró Forster Gyula, Halmos János, Hampelné Pulszky Polixéna, Hauszmann Alajos, Hegedüs Sándor, Heinrich Gusztáv, Herczeg Ferenc, Kornfeld Zsigmond, König Gyula, gróf Kuun Géza, Lánchy Leó, Márkus József, Molnár Viktor, Pekár Gyula, Perczel Dezső, Radisics Jenő, Rákosi Jenő, báró Roszner Ervin, Sárközy Aurél, Somló Sándor, Szabó Miklós, Szalay Imre, gróf Széchenyi Béla, Szily Kálmán, Tarkovich József, özv. gróf Teleki Sándorné, gróf Tisza István, gróf Tisza Istvánné, Tuba János, Vargha Gyula, Vészi József, Wlasics Gyula, Wekerle Sándor, Zelenka Pál, ifj. gróf Zichy János, Zsilinszky Mihály.

Gyergyószárhegyi
Gróf Lázár Ádám
1863 + 1905.

Az oly fényes multtal dicsekedhető gyergyószárhegyi gróf Lázár-családnak egyik igen tekintélyes tagja: gyergyószárhegyi gróf Lázár Ádám, Udvarhelyvármegye főjegyzője nincs többé. Segesváron, hova e hó 3-án operálás végett szállították, tegnap meghalt életének 42-ik évében, hosszas szenvedés után.

Az egyszerű szabad székelyből grófi rangra emelkedett főúri családnak fényes tehetségű tagja volt az elhunyt, aki szűkebb körben ugyan, de ősei hagyományaihoz ragaszkodva, nem egy alkalommal méltó utóda kívánt lenni történelmi nevezetességű martyrságot szenvedett elődeihez.

Gróf Lázár Dénes, az elhunyt főjegyző édes atyja, 1848-ban az agyagfalvi gyűlésen a marosszéki székelyek vezére, s mint dandárvezér működött Radnóthon is. Azután bujdosása alatt Kolozsváron Székely Márton ügyvédnél derócöltözött, mint favágó menekült az üldözők elől. — 1849-ben pedig alezredes volt Marosvásárhelyt és a marosszéki nemzetőrök rendezésében vett részt.

Vármegyénkben ezelőtt 400 évvel éppen a szárhegyi Lázár-család megalapítója: András szerepelt, mint Udvarhelyszék főkirálybírája, a székely nemzet főkapitánya és az agyagfalvi gyűlés elnöke 1505-ben. Később pedig Lázár István Erkedén nyert Bethlen Gábertől jószágot. Majd gróf Lázár Ferenc 1698-ban királyi hivatalos, 1699-ben Udvarhelyszék biztosa volt.

Gyergyószárhegyi gróf Lázár Ádám 1896-ban kisküküllővármegyei aljegyző, miniszteri segéd-fogalmazói ranggal, mint főispáni titkár került vármegyénkbe s nem sokára Udvarhelyvármegye főjegyzőjének választott. A gróf Haller János főispánnal és később utódjával szemben is előfordult nézeteltérések s más körülmények, de főképp súlyos betegsége miatt — az utóbbi időben teljesen visszavonult a közélet porondjáról, melyen kezdetben sok sikerrel működött és nem egyszer fényes eredmények kísérték tetteit.

Halálát felesége nagyváradi Pásztóhy D. Katalin s kiskoru gyermekei: Tibor, Dénes és Mária gyászolják.

Nyugodjék csendesen!

— **Személyi hír.** Péterfy Lajos kereskedelmiügyi osztálytanácsos a napokban meglátogatta a helybeli állami ipari szakiskolát. Ugy a gyakorlati, mint az elméleti oktatásban elért sikerért megelégedését fejezte ki.

— **Kinevezések.** Udvarhelyvármegye főispánja Majthényi Miklós kispesti ügyvédjelöltet és Dr. Barabás Kálmán máramarosvármegyei közig. gyakornok tb. szolgabíró segélydíjas közigazgatási gyakornoknak nevezte ki és előbbi a homoródokládi, utóbbi pedig a székelykeresztúri szolgabírószákhoz osztotta be szolgálatára.

— **Fizetési pótlék.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter az állami alkalmazottaknak engedélyezendő pótlékekről szóló 1904. évi I. t. c. alapján Z o n d a József törvényhatósági m. kir. állatorvosnak 300 K, D é n e s Samu udvarhelyi járási és P e r é n y i Jenő homoródokládi-járási m. kir. állatorvosnak 200—200 K személyi pótlék többletet engedélyezett.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter J á n o s József lokodi községi isk. h. tanítót a siklódi állami elemi iskolához állandó helyettes tanítónak nevezte ki.

— **Új gondnoksági tagok.** Vármegyénk főispánja a kir. tanfelügyelő ajánlatára M i r c z e Elek és B a k a Károly alsósiménfalvi lakosokat az ottani elemi iskolához; F a z a k a s Dénes körjegyzőt a fiátfalvi iskolához gondnoksági tagoknak nevezte ki. A bethfalvi állami iskolához pedig B a c z ó Lajos ev. ref. pap elnöke alatt: B e n k ő Sándor, S z é c s i Albert, S z ö c s Miklós és G y ö r Mózsa tagokból álló gondnokságot nevezett ki.

— **Közegészségi intézkedés az iskolákban.** A belügyminiszter egy hozzá elvi kijelentés végett fölterjesztett kérdés kapcsán kimondotta, hogy az iskolákat illetően közegészségi kérdésekben első fokon a törvényhatóság első tisztviselője van hivatva intézkedni.

— **A mult szordai fillérestélyt** Dózsa Sárika és Lányi Rózsika rendezték. A filléren igen jó hangulat volt s műsor végeztével éjfélig tartott a tánc. A műsor három élvezetes pontból állott. Nosz Ilonka az „Izé” c. monolog elszavalásával mutatkozott be a közönségnek. Már ez első szavalatával is tanujelét adta ügyességének. Pécsi Jenő „Hegyalji történet” címmel egy sikeres novelláját olvasta fel. Pálffy Béla koll. tanuló egy klasszikus darabot adott elő élvezetesen. — A 8-iki fillérestély programja: 1. Zene. 2. Burger Arthur tanár szabad előadást tart. 3. Baku Katalin énekel.

— **Vezeték- és keresztnév változtatása.** A belügyi m. kir. miniszter 88137—904. sz. alatt Perl Jakab homoródokládi járási m. kir. állatorvos vezeté- és keresztnévének P e r é n y i J e n ő-re való átváltoztatását engedélyezte.

— **Halálozás.** Özv. Kassay Domokosné szül. Bodrogi Juliánna e hó 1-én 73 éves korában rövid szenvedés után elhalt városunkban. — A hü. önfeláldozásig szorgalmas munkásnő, rövid egy év után követte férjét. E hó 3-án helyezték örök nyugalomra az ev. ref. egyházközség sirkertjébe.

— **Fillérestély.** A helybeli polgári önképző-és segélyző-egylet e hó 6-án (hétfőn) rendezendő fillérestélyén C s i s z é r Erzs. szaval, V a r r ó Elek felolvas, R o z m a n n Izidor monologot ad elő, P e c h a Károly szaval. Az estélyt N a g y Róza, P e c h a Károly és M á n Sándor rendezik.

— **Új állami iskolák.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a köröspataki és homoródszentmártoni községi iskoláknak folyó évi szeptember 1-től való állami kezelésbe vételét elhatározta.

— **Sikeres védőoltás.** Az udvarhelyi járás területén közelebből súlyos veszteség érte székely kisgazdáinkat a juh-himlő nagyobb arányú uralgása folytán. P a g e t Olivér gazdaságában is fellépett a járvány, de a praktikus gazda nem bizta juh-állományát egyedül a jó sorsra, hanem azonnal védelemre gondolt. D é n e s Samu járási m. kir. állatorvoshoz fordult, aki védőoltást alkalmazott, még pedig oly sikerrel, hogy juhait a különben biztos elhullástól megszabadultak. Nem tudjuk eléggé ajánlani gazdaközönségünknek, hogy

hasznoló alkalomból azonnal forduljanak az állatorvosokhoz, akik mindnyájan képesítve vannak a beoltások sikeres végzésére.

— **Választási utóhangok.** A közel napokban lezajlott képviselőválasztás társadalmi körünkben — úgy látszik — még hosszabb időig emlékezetes marad. A csendőrség az egyes szolgabírói hivatalokhoz számtalan oly esetet jelentett be, hogy egyik-másik községben a választó polgárok szabad cselekvése a nem választók részéről erőszakkal megakadályoztatott. Az illetők nem is igen tagadják azon tettüket, hogy a szabadelvű-választók közül többeket lehúztak a választási székelyhelyre indult szekerekről. Ha pedig sokat okvetetlenkedett, egy pár „alkotmányos oldalgombolótól sem mentődött meg a t. polgártárs. Az ilyen és ehhez hasonló ügyekben az illetékes bíróságokhoz följelentések tétettek.

— **Jeles orvosok bizonyítják,** hogy csusz és köszvényes betegeiket a híres Zoltán-féle kenőccsel gyógyították meg s ezért jó azt mindenkinek tudni, hogy ott, hol csusz és köszvényes megbetegedések fordulnak elő, nem kell sok mindenféle próbálkozni, hanem hozatni kell egy üveg Zoltán-féle kenőcsöt s akkor párnap alatt meggyógyul a beteg. Egy üveg ily kenőcs ára 2 K Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest, V. ker., Szabadságtér.

— **A tisztviselői könyvtár-egylet feloszlása.** Vármegyénk közigazgatási tisztviselői még Ugron János alispánja idejében egy könyvtár-egyletet létesítettek volt. Azóta pontosan levonják fizetésükből a meghatározott százalékot tagsági díj fejében, ami eddig a csekélyebb fizetés mellett észre sem vevődött. Most azonban a fizetésemelés révén már számot tevő összeg esik a könyvtári tagságra, holott hasznát nem vették az amugyis néhány tötetnyi könyvnek. Most aztán Dr D a m o k o s Andor alispán folyó hó 11-én d. u. 3 órakor tartandó közgyűlést hívott össze, amelynek tárgya a könyvtár-egylet feloszlása iránti határozat lesz.

— **Köszönet.** A helybeli Székely Dalegylet folyó évi január hó 8-án rendezett hangversenyén felülfizettek: Hollaky Arthur 4, Dr. Damokos Andor 5, Láng György 2, Kabdebó József, Wirker Jenő és Sterba Ödön 1—1 K, Soha Aladár 80 fillért. Fogadják a Dalegylet halás köszönetét.

— **Búcsuszó.** Eltávozásunk alkalmából nem mulaszthatjuk el, minden ismerős és jó barátunktól az idő rövidsége miatt ezúton elbúcsúzni és szíves pártolásukért köszönetünket nyilvánítani. Müller Károly és családja.

Közigazdaság.

Hirdetmény.

A magyar királyi földmívelésügyi miniszter úr a szükségét szemvedő nép segítése érdekében elhatározta, hogy a kisgazda-közönség körében fölmerülő vetőmag-szükség enyhítése céljából a segítségre reászoruló kisgazdák között kizárólag csak tengeri, löhere, lucerna és főleg burgonya vetőmagokat fog engedélyezni készpénz fizetés ellenében ugyan, de az alábbi kedvezményes árban:

1. Tengeri vetőmagot mm.-ként 12.—koronáért
2. Burgonya vetőmagot mm.-ként 5.50 koronáért
3. Löhere vetőmagot mm.-ként 160.—koronáért
4. Lucerna vetőmagot mm.-ként 100.—koronáért

A fent megjelölt vetőmag-neműek hitelbe csakis alispáni záradékolással ellátott s községi jótállással biztosított kötelezvények ellenében kivételesen és különös méltánylást érdemlő egyes esetekben fognak engedélyeztetni.

Fölhivom tehát a vármegye kisgazda közönségét azokat ugyanis, a kik a fenti kedvezményben részesülni óhajtanak, hogy fenti igényeik bejelentése céljából községük előjáróságánál legkésőbb folyó február hó 12-ig jelentkezzenek, ahol is össze fognak iratni.

Végül ismételtén fölhimom az érdekelt kisgazdák figyelmét arra, hogy a szóban lévő összeírásban csak azok fognak fölvetetni, kik a segélyre rá vannak szorulva s csak oly mennyiséggel, amennyi az illetőknek vetőmagul tényleg kell. Székelyudvarhely, 1905. február 3.

Hollaki Arthur,
főispán.

Városi és helyközi telefon számunk 15.

Kiadja: Betegh Pál könyv-, papír-, író-, rajzszer- és zeneműkereskedése, könyv- és ujságkiadó intézete.

Kerestetik egy száraz, egészséges, tiszta két szobás lakás konyhával március elsejére. Cím e lap kiadóhivatalában.

7089 - 904. tkvi sz.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Dr Demeter Károly székelyudvarhelyi lakos végrehajtónak Bíró Guczuj Andrásné sz. Bíró Sári és Nagy Mihály peteki lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtásos ügyében a kérelem követeltében a végrehajtásos árverés 2944 K 42 fillérbe, ennek 1903. évi július hó 7-ik napjától járó 6 százalékos kamatai 44 K 50 f per és végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 10 K 45 f és a még felmerülendő költségeknek behajtása végett az 1881. évi 60. t. c. 144. § alapján és a 146. § értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek, oklándi kir. járásbíróság területén fekvő a peteki 59., 261., 263., 331. sz. tjkönyvben felvett ingatlanokból Bíró Guczuj Andrásné, sz.: Bíró Sára és Nagy Mihály jutalékára, a 405 sz. tjkvben felvett ingatlanból B. 4. t. a az 501. sz. tjkvben felvett ingatlanokból B. 410., 413., 416., t. a. Nagy Mihály nevében álló jutalékokra és pedig az 59. sz. tjkvben f alatt felvett ingatlanokból a 113, 114, hr. sz. faház és kert jutalékára 350 K, 540 hr. sz. szántó jutalékára 16 K, 799 hr. sz. szántó jutalékára 15 K, 858 hr. sz. szántó jutalékára 8 K, 941 hr. sz. szántó jutalékára 7 K, 1120 hr. sz. szántó jutalékára 10 K, 1270 hr. sz. szántó jutalékára 17 K, 1375 hr. sz. szántó jutalékára 49 K, 1640 hr. sz. szántó jutalékára 4 K, 2035 hr. sz. szántó jutalékára 12 K, 2135 hr. sz. szántó jutalékára 21 K, 2346 hr. sz. szántó jutalékára 12 K, 2375 hr. sz. szántó jutalékára 3 K, 3042 hr. sz. szántó jutalékára 26 K, 3081 hr. sz. szántó jutalékára 14 K, 3084 hr. sz. szántó jutalékára 27 K, 3134 hr. sz. szántó jutalékára 21 K, 3144 hr. sz. szántó jutalékára 65 K, 3173 hr. sz. szántó jutalékára 8 K, 3234 hr. sz. szántó jutalékára 8 K, 3576 hr. sz. szántó jutalékára 12 K, 3812 hr. sz. szántó jutalékára 3 K, 3928a, 3929, 3929a hr. sz. kaszálók jutalékára 122 K, 3937 hr. sz. szántó jutalékára 50 K, 4165 hr. sz. szántó jutalékára 48 K, 4256 hr. sz. szántó jutalékára 15 K, 4374 hr. sz. szántó jutalékára 1 K, 4551 hr. sz. szántó jutalékára 24 K, 4587 hr. sz. szántó jutalékára 6 K, 4588 hr. sz. szántó jutalékára 7 K, 4766 hr. sz. szántó jutalékára 12 K, 4970 hr. sz. szántó jutalékára 9 K a 261. sz. tlvben f alatt felvett ingatlanokból a 716. hr. sz. suvadás jutalékára 14 K, 839 hr. sz. suvadás jutalékára 40 K, 2409., 2410., 2410a., 2411-2414. hr. sz. kaszálók jutalékára 48 K, 726-727. hr. sz. kaszáló és suvadás jutalékára 18 K, 728-729. hr. sz. kaszáló és suvadás jutalékára 18 K, 834-2., 835-1. hr. sz. kaszáló jutalékára 28 K, 2778-3 hr. sz. kaszáló jutalékára 11 K, 2780. hr. sz. kaszáló jutalékára 3 K, 2786, 2787. hr. sz. kaszáló jutalékára 3 K, 2793, 2794. hr. sz. kaszáló jutalékára 3 K, 3250. hr. sz. kaszáló jutalékára 3 K, a 332 sz. tlvben f 310-3015 hr. sz. a. felvett kaszáló és suvadás jutalékára 161 K, a 403. sz. tlvben f 1017. hr. sz. a. felvett szántó-

ból Nagy Mihály nevében álló jutalékaira 29 K s ugyancsak az 501. sz. tlvben I. 1-11. rsz. a. felvett közhelyekből járó B. 410., 413., 415. t. a. felvett jutalékaira 53 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnap 1905. évi február hó 28-ik napjának d. e. 9 órája Petek község házához tűzetik ki.

Ezen árverésen a fenn körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 I. M. sz. a. kelt rendelet 8. §-ban jelölt óvadékképes értékpapirban a kiüldött kezéhez letenni.

Kir. járásbíróság, mint tdkönyvi hatóságtól. Oklándon, 1904. december 17-én.

Máthé, kir. albiró.

Kiadó lakás a Kossuth-utcában.

Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. szám alatt egy 4 szoba, konyha, kamra, kitűnő pincék- és mellékhelyiségekkel, külön udvarral és a Küküllő partján levő kerttel folyó évi Szent-Györgynaptól kiadó. Értekezhetni a Székely-Udvarhely kiadóhivatalában.

Cimbalom iskola**öntanulásra.**

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajz, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona. Kapható: Kovács János okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körut 5. sz.

Fűszer, porcellán- és tégkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkör lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendelleniségeiben, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, huygó képződéseiben, mézes huygárban, görvél- és mirigydagokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári

SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

Három festett szoba, konyha, pince, külön udvarral, április 24-től kiadó. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz hatvan állér.
Csak Rethy-félét fogadjunk el!

Réz- és ruggyanta-bélyegzők

egyesek hivatalok

testületek számára, valamint „Gumosit” jelző készülékek üveg, porcellán-, vas-, bádor-, kő-, fa, vászón, zsák, vitorla-vászón, jute, posztó és állatokjelzésére, égető-vasak, érc értékek egy-ajtó-táblák; bronz ajtó-

tábla vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött természetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcsszámok, monogramok pecsétnyomónak és ruha jelzéshez, valamint himzéshez, „Diadal” legolcsóbb és legjobb ruggyanta, kézi nyomda kaphatók és megrendelhetők Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszekereskedésében Székelyudvarhelyt, (Kossuth-utca)

Saját magát károsítja, ki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Erdély. A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1-20

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapítattott: 1865.

o o o o női-férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o
Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapítattott: 1865.

Farsangi és bali
cikkekkel dús rak-
tárral rendelkezem.

Álarcok és jel-
mezárak nagy vá-
lasztékban kap-
hatók.

Farsangi idényre!**Hölgyeknek:**

Jelmez és bali ruhákhoz
való kelmék, diszek
legnagyobb választékban
kaphatók.

Jelmez és bali ruhák el-
készítése elvállaltatik a
legjutányosabb árakban.

A legjobb és legdivatosabb szabás előre is biztosítottatik.

Uraknak:

I rend szalon (kaiser)
öltöny már 19 frttól
I rend szalon (kaiser)
öltöny finomabb 24 frttól
I rend szalon egész fi-
nom 28 frttól
frak öltönyt egész finom
kivitelben 30 frttól fel-
felé szállítok.

A raktáron levő ösz-
szes téli árukat —
előre haladt idény
miatt — mélyen le-
szállított árban ki-
árusítom.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1905.